

Martin Šmíd: Po ovoci poznáte je

Ríká se, že pravdu může člověk nalézt jedině ve svém nitru, zapomíná se však dodat, že tam může být i nebezpečno. Čtyřicetiletý scenárista Sebastian se probudí po úrazu z narkózy a zjistí, že si z několika posledních měsíců nic nepamatuje. Pomoc s rozpomínáním mu nabídne jeho ošetřující lékař, vyznávající celostní přístup k medicíně, kontakt z vnějším světem mu zprostředkovává mladá sociální pracovnice Zoe. Situace se však jeví jako zakletá: nedaří se mu spojit s rodinou, v bance má dluh, jeho mobil je nenávratně zničen a mailová schránka nedobytná. Nezůstává tedy než se vydat do džungle vlastní mysli. Jeho touha zjistit, co ho do jeho situace přivedlo, se nakonec splní. Je jen na čtenářovi, zda to bude nebo nebude považovat za happy end.

Varování, následující text prozrazuje zápletku!

Žánrově je kniha někde na pomezí mezi duchovní detektivkou, psychologickým románem a spirituální fikcí.

Detektivkou proto, že se hledá viník Sebastianova neštěstí. Na konci příběhu se jakási prvotní příčina odhalí: jeho babička kdysi učinila duchovní úmluvu, za jejíž splnění teď Sebastian platí. Ale může něco takového mít význam? Samo o sobě nejspíš ne, i když vědomí, že se to stalo, svou roli hrát evidentně může. Spirituální fikcí se příběh stane ve chvíli, kdy hrdina upadne do kómatu a jeho duše se ocitne „ve světě na druhé straně“.

Psychologickým je příběh proto, že popisuje anatomii psychického kolapsu. Kvůli duševní nemoci matky a absenci otce je Sebastian křehký a existenci manžela celebrity a autora na volné noze evidentně nezvládá. Postupně propadá bludům a halucinacím, které nakonec vedou k jeho pokusu o sebevraždu.

Na konci příběhu je Sebastian stále v kómatu, žádný happy end se tedy nekoná. Jedinou nadějí je obyčejná, lidská, praktická láska jeho ženy, která, ač si s ním prožila peklo, ví, že Sebastian svůj pozemský příběh potřebuje dokončit.

Ač se to na první pohled nezdá, v příběhu je málo nadpřirozeného. Používají se skutečné psychologické teorie a techniky, zaznívají běžné teologické argumenty, velká část příběhu se děje v představivosti a snech, kde je možné všechno - i zážitky „z druhé strany“ mohou být jen dalším snovým prožíváním. Nic, co by se nemohlo stát každému.